Kurussa opiskelijoiden käytössä on neljä ketjua eli motoa ja ajokonetta. Edustettuna ovat kaikki valtamerkit.

Koulunpenkiltä konemieheksi

Metsässä tarvitaan itsenäistä otetta

Perinteikäs metsäalan oppilaitos Kurussa kouluttaa monipuolisia alan osaajia. Koulutus on käytännönläheisestä, joten käden taitoja tarvitaan.

■ Tero Ikäheimonen

Kurun punaisen puukirkon takana on oppilaitos, josta on vuosikymmenten saatossa valmistunut lukematon määrä ammattilaisia suomalaismetsiin. Talon seinässä lukee sinisillä kirjaimilla ”Tredu”, sillä vuodesta 2013 lähtien koulu on ollut osa Tampereen seudun ammattiopistoa, jossa opiskelijoita on nuoriso-, aikuis- ja oppisopimusopiskelijat yhteenlaskettuna lähes 22 000.

Koulu on viralliselta nimeltään Tredun Metsätien toimipiste, mutta tunnetaan paremmin Kurun metsäoppilaitoksena. Metsäkoneenkuljettajia oppilaitoksessa on koulutettu vuodesta 1979, mutta itse koulu aloitti toimintansa jo vuonna 1937.

Monipuolinen opetussuunnitelma

Nykyisin nuorisopuolella on opiskelijoita kirjoilla parisen sataa. Luvussa ovat mukana satelliittiopilaitosten opiskelijat Tuomarniemeltä, Kannuksesta ja Ruokolahdelta. Metsäkoneenkuljettajaksi valmistuvat suorittavat virallisesti metsäalan perustutkinnon, jonka laajuus on 120 opintoviikkoa. Mukana on sekä pakollisia että valinnaisia osioita. Yhteensä koulutus kestää kolme vuotta. Aloituspaikkoja uusille opiskelijoille on vuosittain 32.

Metsäkoneenkuljettajan lisäksi Kurussa on mahdollista opiskella myös logistiikan perustutkinto. Ammattinimike on tällöin yhdistelmäajoneuvonkuljettaja. Koulutus kestää niin ikään kolme vuotta.

Koulutuksen päätteeksi metsäkoneenkuljettajaksi valmistuva osaa opetussuunnitelman mukaan ”kaataa, karsia ja katkoa puita hakkuukoneella sekä kuljettaa niitä metsästä metsätraktorilla. Lisäksi hän osaa tehdä metsäojien ja metsäteiden valmistuksen konetyöt sekä kantojen nostot kaivinkoneella, valmistaa koneellisesti metsäenergiaa sekä huoltaa ja korjata metsäkoneita”, kertoo koulutusalajohtaja **Jari Rauhala**.

Käytäntö edellä

Opetusmetsää Kurun lähistöllä on yhteensä 1 400 hehtaaria. Iso osa opintoihin liittyvistä töistä ennen varsinaista työssäoppimistakin tehdään oikeilla työmailla, oikeiden asiakkaiden kohteissa.

”Koulutus on hyvin käytännönläheistä ja itsenäistä, joten myös asenne työntekoon ja opiskeluun pitää olla kohdallaan”, Rauhala toteaa.

Työn itsenäisyys korostuu Kurun henkilökunnan kanssa keskusteltaessa useaan otteeseen. Opiskelijoilta vaaditaan tietynlaista otetta opiskeluun ja kykyä toimia ilman jatkuvaa ohjeistamista.

”Monelle voi tulla yllätyksenä, miten itsenäistä työ on tuolla metsässä. Päätöksiä pitää tehdä nopeasti ja yksin”, koulutuspäällikkö **Mari Nieminen** sanoo.

Teoriaopintojakin tutkintoon sisältyy. Ensimmäisenä vuonna käydään läpi metsänhoidon perusteet, mutta aikaa vietetään runsaasti myös metsässä. Myös ajonkoneilla päästään ajamaan. Koneiden rooli korostuu entisestään toisena vuonna. Kolmantena vuotena vietetään käytännössä puoli vuotta työssäoppimisjaksoilla yritysten palveluksessa. Valinnat siitä, suuntautuuko opiskelija ajokoneenkuljettajaksi vai harvesterinkuljettajaksi, tehdään toisen opintovuoden keväällä.

Työn haastavuus kiinnostaa

Koulua 30-luvulla perustettaessa tavoitteena oli ”valmistaa nuoria miehiä metsätyönjohtajiksi” kaksivuotisella koulutusohjelmalla. Sittemmin koulun nimi on vaihtunut moneen kertaan. Keskiössä on aina kuitenkin ollut metsäalan koulutus.

Alun perin koulun rakennuspaikkaan vaikutti paitsi alueella sijaitsevien valtionmetsien runsas määrä, myös Kurun syrjäinen sijainti, jonka ajateltiin suojelevan opiskelijoita paheiden houkutuksilta.

Nykyäänkin Kurussa on asuntola, jossa nuoret voivat asua kouluaikoina viikolla. Vierailu uuttuttaan hohtaviin saunatiloihin saa vakuuttumaan, että ainakaan puitteista ei tulevien metsäkonemiesten opintaival jää kiinni.

Ensimmäistä vuotta metsäkoneenkuljettajaksi opiskeleva **Tatu Herrala** tuli kouluun avoimin mielin, ilman sen kummempia odotuksia.

”Luonto ja koneet ovat aina kiinnostaneet minua. Ne yhdistyivät metsäkone-alalla. Työ vaikutti myös haastavalta”, hän sanoo.

Koneista innostuva Herrala on päässyt kunnolla ajamaan vasta ajokoneella, mutta vaikuttaa tyytyväiseltä koulun antiin.

”Tyypillisenä koulupäivänä herätään 7.30 aikoihin, ja koulu alkaa 8.45. Teoriapäivinä on luokkaopetusta. Metsäpäivinä lähdetään metsään, josta palataan noin neljän aikoihin. Sen jälkeen on vielä ruokailu.”

Kuljettaja osallistuu suunnitteluun

Kymmenen vuotta opettajana Kurussa ollut lehtori **Jouni Alakurtti** on nähnyt, miten metsäkoneala on muuttunut vuosikymmenten saatossa. Koneellistumisen myötä esimerkiksi harvesterikuljettajalta vaaditaan entistä suurempaa roolia oman työn suunnittelussa. Hänkin peräänkuuluttaa Kuruun haluavilta opiskelijoilta yrittäjämäistä asennetta työskentelyyn.

”Silloin kun koneet ovat metsässä, puuta ajetaan kahdessa vuorossa iltakymmeneen asti. Näin maksimoidaan koneaika kaikille opiskelijoille. Opiskelijoiden pitää ymmärtää, että koneen pitää liikkua, jotta se se myös tuottaa.” ■

↑ Ensimmäistä vuotta metsäkoneenkuljettajaksi opiskeleva Tatu Herrala kertoo innostuneensa metsäkonealasta, koska työ näytti haastavalta.

↑ Toista vuotta opiskeleva Tero Laaksonen tuli opiskelemaan avoimin mielin. ”Ei ole tullut suuria yllätyksiä. Parasta on kun pääsee ajamaan koneilla.”

Lisätietoa

- Metsäalan perustutkintoon haetaan osana valtakunnallista yhteishakua
- Seuraava yhteishaku järjestetään keväällä 2015
- Hakea voi osoitteessa www.opintopolku.fi
- Haun perusteella kutsutaan pääsykokeisiin
- Lisätietoja: www.tredu.fi